

HORARI D'ATENCIÓ

Dijous de 13,30-15 hores i de 16 -17,30 hores.
Despatx D11. Departament de Didàctica i Organització Escolar
Tf. 963 983 718
Joan.Aparisi@uv.es

OBJECTIUS GENERALS

1. Conèixer l'evolució i el desenvolupament de l'educació quan estan presents diferents cultures en el currículum.
2. Analitzar les diferències culturals lligades al gènere, classe social, cultura i ètnia.
3. Conèixer els models i paradigmes per a treballar la diversitat cultural en les aules i en la societat.
4. Conèixer programes i projectes per a treballar la diversitat cultural en els centres escolars i en la societat.
5. Desenvolupar la comunicació i el diàleg utilitzant l'estudi d'imatges gràfiques i visuals sobre la diversitat cultural.
5. Animar el desenvolupament de valors i actituds que fomenten la cooperació i la convivència en una societat democràtica.

CONTINGUTS

1. Evolució històrica de l'educació multicultural.
2. Conceptualització de l'educació multicultural e intercultural.
3. Pedagogia multicultural/intercultural.
4. Models i paradigmes en educació multicultural: paradigmes d'assimilació, integració i pluralisme cultural.
5. Qüestions polítiques en educació multicultural: justícia i igualtat d'oportunitats.
6. Currículum multicultural i intercultural.
7. La democràcia i el concepte de ciutadania en una societat multicultural.
8. Democràcia deliberativa en la societat actual. Resolució de conflictes i Mediació Social Intercultural.

AVALUACIÓ DE L'APRENTATGE

Per a assegurar l'adquisició i desenvolupament de les competències i dels coneixements associades a la matèria, l'avaluació s'efectuarà mitjançant diversos procediments, tenint en compte el grau de desenvolupament teòric i pràctic al que han arribat els alumnes i les alumnes. La part teòrica comprèn el 50% de la nota final i la part pràctica comprèn el altre 50%. Per aprovar l'assignatura es deuen superar cada una de les parts (examen i cada treball obligatori). Els principals criteris d'avaluació son:

- Precisió en la aplicació dels conceptes estudiats.
- Capacitat d'anàlisi i crítica dels punts de vista.
- Realitzar una bona síntesis de la informació amb una bona estructuració.
- Presentar les proves documentals elaborades amb rigor semàntic i ortogràfic.

- Creativitat en el disseny de les experiències pràctiques.
- Utilitzar la reflexió en el desenvolupament de les experiències pràctiques.

A. Part teòrica (50% de la nota final):

Examen final: Superar un examen sobre els continguts teòrics, que com a màxim es podrà utilitzar dos fulls. Amb antelació s'exposarà un llistat de preguntes teòriques. Es sortejarà tres preguntes el dia de l'examen i cada alumne/a escollirà dos a desenvolupar. Per a superar l'examen hi ha que obtenir una puntuació mínima de 5 punts sobre 10.

B. Part pràctica (50% de la nota final):

Per a superar esta part és obligatori realitzar dos treballs:

- a) **Dossier de premsa** sobre notícies (entre 15 i 20) relacionades amb l'educació i la diversitat cultural (entre 10 i 15 fulls). Per a superar el treball hi ha que obtenir una puntuació mínima de 5 punts sobre 10.
- b) **Desenvolupar un projecte d'intervenció** sobre educació i la diversitat cultural (entre 10 i 15 fulls). Per a superar el treball hi ha que obtenir una puntuació mínima de 5 punts sobre 10.

C. Part voluntària:

- a) Llegir un llibre a elegir del programa i realitzar un treball que continga un resum i un anàlisi crític (entre 10 i 15 fulls). Es valorarà amb un punt, com a màxim, a afegir a la nota final.
- b) Elaborar una aportació audiovisual o informàtica (documental, pàgina web, blog, etc.) sobre algun aspecte del programa. Es valorarà amb un punt, com a màxim, a afegir a la nota final.

BIBLIOGRAFÍA BÁSICA

- ALVAREZ, I. (1993): Diversidad cultural y conflicto nacional. Talasa Ediciones. Madrid.
- ANGUS, I. (1997): A Border within National Identity, Cultural Plurality, and Wilderness. McGill-Queen's University Press. Montreal and Kingston.
- APPLE, M. y BEANE, J. (1997): Escuelas democráticas. Morata. Madrid.
- BALIBAR, E. y WALLERSTEIN, I. (1991): Raza, Nación y Clase. IEPALA. Madrid.
- BANTING, K. y KYMLICKA, W. (Eds.) (2006): Multiculturalism and the Welfare State: Recognition and Redistribution in Contemporary Democracies. Oxford University Press. Oxford.
- BAUMAN, Z. (2006): Comunidad. En busca de seguridad en un mundo hostil. Siglo XXI. Madrid.
- BAUMAN, Z. (2006): Vidas desperdiciada. La Modernidad y sus parias. Ediciones Paidós. Barcelona.
- BAUMANN, G. (2001): El enigma multicultural. Un replanteamiento de las identidades nacionales, étnicas y religiosas. Paidós. Barcelona.
- BELLO, G. (2006): El valor de los otros. Más allá de la violencia intercultural. Biblioteca Nueva. Madrid.
- BENHABIB, S. (2002): The Claims of Culture. Equality and Diversity in the Global Era. Princeton University Press. Princeton.
- BEYER, L. y LINSTON, D. (2001): El curriculum en conflicto. Perspectivas sociales, propuestas educativas y reforma escolar progresista. Akal. Madrid.
- BILBENY, N. (1999): Democracia para la diversidad. Ariel. Barcelona.
- BILBENY, N. (2002): Por una causa común. Ética para la diversidad. Editorial Gedisa. Barcelona.
- COHN-BENDIT, D. y SCHMID T. (1996): Ciudadanos de Babel. Apostando por una democracia multicultural. Talasa Ediciones. Madrid.
- CONNELL, R.W. (1997): Escuelas y justicia social. Morata. Madrid.
- DE LUCAS, J. (1994): El desafío de las fronteras. Derechos humanos y xenofobia frente a una sociedad plural. Ediciones Temas de Hoy. Madrid.
- FISS, O. (Coord.) (2002): Una comunidad de iguales. La protección constitucional de iguales. La protección constitucional de los nuevos ciudadanos. Miño y Dávila editores/CIEPP. Buenos Aires.
- FOUCAULT, M. (1992): Genealogía del racismo. Las ediciones de la Piqueta. Madrid.
- GIMÉNEZ, C. (2006): Qué es la inmigración. Integral. RBA Libros. Barcelona.

GUTTMAN, A. (2001): La educación democrática. Paidós. Barcelona.

JAHANBEGLOO, R. (2007): Elogio de la diversidad. Arcadia. Barcelona.

JURISTES SENSE FRONTERES (2002): Ciutat i Multiculturalitat. Projecte d'Integració Social Multicultural. Editorial Mediterrània. Barcelona.

KINCHELOE, J. y STEINBERG, S. (2000): Repensar el multiculturalismo. Octaedro. Barcelona.

KYMLICKA, W. (1996): Ciudadanía multicultural. Paidós. Estado y Sociedad. Barcelona.

MARTÍNEZ, J. (Coord) (2003): Ciudadanía, poder y educación. Graó. Barcelona.

McCARTHY, C. (1994): Racismo y curriculum. Morata-Paideia. Madrid.

MILLER, D. y WALZER, M. (Comp.) (1996): Pluralismo, Justicia e Igualdad. FCE. Argentina.

NAÏR, S. (2004): El imperio frente a la diversidad del mundo. DeBolsillo. Barcelona.

OLIVÉ, L. (Comp.) (1993): Ética y diversidad cultural. FCE. México.

RICCARDI, A. (2007): Convivir. Realismo y esperanza ante un mundo plural: hacia una civilización de la convivencia. RBA Libros. Barcelona.

RUIZ, E. (2011): Juntos pero no revueltos. Sobre diversidad cultural, democracia y Derechos Humanos. Maia Ediciones. Madrid.

VV.AA. (1994): Extranjeros en el paraíso. VIRUS Editorial. Barcelona